

Oponentský posudek diplomové práce Tandemová metoda při výuce češtiny jako cizího jazyka

Diplomová práce Markéty Tůmové představuje metodu, která se v jazykovém vyučování doposud uplatňuje spíše okrajově či doplňkově. Autorka téma uchopila pečlivě, teoretická část diplomové práce je informačně hutná, v některých částech se ale autorce téma práce rozbíhá příliš do šířky a nikoliv do hloubky (např. kap. 6.3. *Vyučovací metody v lingvodidaktice: stručný nástin vývoje* je dle mého názoru nadbytečná).

Autorka dostatečně podrobně popisuje využívání tandemové metody v zahraničí a u nás i charakteristické rysy tandemové metody, text práce se ale pohybuje převážně na obecně didaktické rovině, vztahování k didaktice češtiny jako cizího jazyka je spíš náhodné a nedůsledné, chybí konkrétní příklady, což považuji za hlavní slabinu práce.

Druhým výrazným nedostatkem je skutečnost, že práce byla zřejmě dokončována pod časovým tlakem, mimo mnoho interpunkčních nedostatků a chyb ve shodě je práce doslova plná vynechaných slov, přehlédnutých předložek a chybných pádových koncovek (např. na s. 44: *Domníváme se, že v takovém případě je nutné jazykovou kompetenci obecně, nejen v cizím, ale i v mateřském jazyce*; s. 78: *Některá témata mohou být pro cizince citlivá, ačkoliv objektivně se jedná o běžná, nevinná téma – nikdy nevíme, jakými životními zkušenostmi jedinec prošel*; s. 99: *V souvislosti s tím se můžeme obecně zamyslet, zda by fungovaly tandemy s velkými věkovými tandemových partnerů ad.*).

Naopak za velké pozitivum práce považuji skutečnost, že za účelem sběru dat autorka samostatně zorganizovala několik tandemových setkání určených studentům češtiny a studentům ruštiny, tudíž setkání nejen vyhodnocovala z výzkumného hlediska, ale podílela se také na tvorbě jejich obsahu a na jejich organizaci. Z metodologického hlediska má výzkumná část jisté nedostatky, v práci např. není nikde explicitně řečeno, kolik dotazníků celkem se podařilo autorce nasbírat a jaký je celkový počet respondentů, nelze z ní jednoznačně vyčíst, jaké jazykové úrovně byly mezi respondenty zastoupeny (vyhodnocení zahrnuje pouze odpověď na otázku, pro jakou jazykovou úroveň považují tandemovou metodu za vhodnou), ani zda česká verze dotazníku uvedená v přílohách je jedinou použitou verzí, nebo zda existovala také ruská mutace (což bych z metodologického hlediska považovala za vhodnější).

Analýza dotazníkového šetření i tandemových setkání je opět realizována na organizační a obecně didaktické rovině (např. otázky, zda pracovní listy považují respondenti za přínosné a zda podporují jejich vzájemnou komunikaci, zda si rozmyslejí účast na tandemovém setkání

podle navrženého tématu). Dle mého názoru by zajímavější bylo provést také analýzu toho, jak jsou navržená témata hodnocena, která témata např. studenti považují za kontroverzní až tabuová apod.

Praktickým cílem práce bylo definovat didaktická doporučení (s. 11), tato doporučení se v práci objevují rozptýleně v jednotlivých podkapitolách analýzy, nejsou ale nikde stručně formulována a shrnuta. Kapitulu č. 12 Možnosti uplatnění tandemové metody v ČR nelze považovat za lingvodidaktická doporučení, jde spíš o návrhy vztahující se k organizaci tandemových setkání (věk účastníků, možnost využití při přípravě na maturitní zkoušku apod.).

Přes uvedené připomínky práci považuji za velmi zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a v závislosti na průběhu obhajoby navrhuji stupeň hodnocení velmi dobře.

V Praze 9. 9. 2015

Mgr. Kateřina Šormová, Ph.D.